

MUSIQA TA`LIMIDA PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARDAN
FOYDALANISH IMKONIYATLARI

Ummatkulova Sayyora Shovkatovna

Guldu Boshlang'ich ta'lim metodikasi kafedrasi o'qituvchisi

Ummatkulov Botir Umirzakovich

Guliston ixtisoslashtirilgan san'at maktabi o'qituvchisi

Annotatsiya: Musiqa ta'limining o'ziga xosligi tashkiliy tuzilishi, amaliy ijrochilik faoliyatlari, shuningdek o'qitish usullari, ularning samaradorligini ta'minlovchi omillar, vositalar tahlili va ularni umumiy ijodiy – ijobiy jihatlarini umumlashtirish musiqa ta'limini o'zigagina xos bo'lgan yangi turlarini ishlab chiqish imkonini berdi.

Kalit so'zlar: pedagog, musiqa, metodist, didaktik texnologiya.

POSSIBILITIES OF USING PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES
IN MUSIC EDUCATION

Abstract: The peculiarity of music education is the organizational structure, practical performance activities, as well as teaching methods, factors that ensure their effectiveness, analysis of tools and generalization of their general creative and positive aspects. allowed the development of new species.

Key words: pedagogue, music, methodologist, didactic technology.

Mamlakatimizda yangilangan, jahon andozalariga mos keladigan ta'lim mazmuni o'z-o'zidan emas, balki, ilg'or pedagog – olimlar, metodist o'qituvchilar va jahon miqiyosida orttirilgan pedagogika fani yutuqlari orqali takomillashib boradi. Shu bois ham ta'limni hozirgi bosqichida uni isloh qilish vazifalari yangicha fikrlovchi, shiddatli axborot va axborot texnologiyalari, kompyuterlashgan modeli o'qitish tez rivojlanayotgan sharoitda yosh avlod ta'lim tarbiyasi uchun mas'ul ijodkor o'qituvchilarni shakllantirish vazifasini asosiy o'ringa qo'ymoqda.

Mavjud tajribalar shuni ko'rsatadiki, ta'lim mazmuni qanchalik yangilanmasin, mukammal o'quv dasturlari, darsliklar yaratilmasin, o'quv – tarbiya jarayonining samaradorligini ta'minlashda o'qituvchining pedagogik mahorati, yangi ta'lim texnologiyalarini o'zlashtirishi va ulardan ta'lim jarayonida unumli va o'rinli foydalana olishiga bog'liq bo'ladi. Hozirgi kunda respublikamiz ta'lim tizimida "Ta'lim to'g'risida" gi qonundagi asosiy sifat bosqichida belgilangan vazifalarni ro'yobga chiqarish bo'yicha chuqur o'zgarishlar amalga oshirilmoqda. Milliy dasturda ko'zda tutilganidek, zamonaviy axborot texnologiyalari va kompyuterlar tarmoqlari negizida ta'lim jarayonini texnologiyalashtirish hamda axborot tizimi bilan ta'minlash jadal rivojlanmoqda. Fan va ta'limning moddiy, uslubiy bazasi mustahkamlanib, o'quv - uslubiy, ilmiy, innovatsion, zamonaviy vositalar mukammallashib o'quv jarayoniga tadbiiq qilinmoqda.

Har qanday fanni, shu jumladan musiqa fanini o'qitish jarayonida ham faollashtiradigan, ularni darsning faol ishtirokchilariga, mustaqil fikrlovchi

mushohada qiluvchi o'z fikrlarini bildira oluvchi o'quvchi sifatida namoyon qilishi uchun imkoniyat yaratuvchi – bu o'qituvchidir. O'qituvchi o'zi va o'rganuvchi o'quvchilar uchun qulay va qiziqarli bo'lgan o'qitish usullari, yo'llari, shakillari, vositalari ulardan foydalanish shart-sharoitlarini belgilaydi, ilg'or pedagogik texnologiyalar yordamida o'quv jarayoni samaradorligini oshirishga harakat qiladi. Shu boisdan ham pedagogik texnologiya, didaktik texnologiya, ta'lim texnologiyalariga o'quv jarayonidagi eng samarali vositalar sifatida qaralmoqda. Ulardan bugungi kunda jahon pedagogikasi amaliyotida keng foydalanilmoqda.

Pedagogik texnologiya hozirgi kunda eng rivojlangan mamlakatlar ta'lim tizimida bo'lgani kabi bizning respublikamizda ham ta'lim jarayonini tashkil qilish, boshqarish, nazorat qilish bilan bog'liq ishlarda ustuvor o'rinni egallamoqda. Shuning uchun ham pedagogik texnologiyalardan barcha pedagoglar yaxshi xabardor bo'lishi, ta'lim jarayonida ularni qo'llab dars o'tishlariga muhim e'tibor berilmoqda. Bu aynan jamiyat taraqqiyotining obyektiv qonuniyatlariga mos bo'lib, jamiyat taraqqiy etishi bilan ta'lim – tarbiya mazmuni, maqsad va vazifalari shunga mos ravishda takomillashib borishi bilan bog'liqdir.

Ta'lim jarayonida o'quvchilar musiqa san'atini butun nafosati bilan o'rganishlari, idrok etishlari ommaviy musiqa faoliyatlari: musiqa tinglash, tahlil qilish, jamoa bo'lib qo'shiq kuylash, nazariy bilimlarni o'zlashtirish (musiqa savodxonligi) raqsga tushish, bolalar cholg'u asboblari chalish va musiqa ritmik jo'r bo'lish masalalarini shakllantirish musiqiy ta'limning asosiy mazmunini tashkil etadi. Pedagogik texnologiyalarni barcha turlarida birdek qo'llaniladigan va ta'lim tarbiya jarayonini tadrijiy tarkib topishida va rivojlanib borishida hal qiluvchi omillar hamda tarkibiy elementlar uch xil faoliyatdan iborat bo'lib, ular so'zlash, ko'rsatish va mashqlar bajarishdan iborat.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Umumiy o'rta ta'limning DTS va o'quv dasturi. Musiqa, 1999 – yil.
2. Uzviylashtirilgan Davlat Ta'lim Standarti va o'quv dasturi. Musiqa. – Toshkent, 2010 – yil.
3. Yo'ldoshev Sh, Usmonov S. Pedagogik texn. asoslari. – T, -Fan, 2001 - yil.
4. Turaeva, C. Texnologik loyihalash vositasida uzluksiz musiqiy ta'lim samaradorligini oshirish. Журнал музыки и искусства, (2022).

References

1. Umumiy o'rta ta'limning DTS va o'quv dasturi. Musiqa, 1999 – yil.
2. Uzviylashtirilgan Davlat Ta'lim Standarti va o'quv dasturi. Musiqa. – Toshkent, 2010 – yil.
3. Yo'ldoshev Sh, Usmonov S. Pedagogik texn. asoslari. – T, -Fan, 2001 - yil.
4. Turaeva, C. Texnologik loyihalash vositasida uzluksiz musiqiy ta'lim samaradorligini oshirish. Журнал музыки и искусства, (2022).